10272

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐ
Ռ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

« 16 » 08 2021թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 0147-21

Ձեռնարկողը՝ «ԱՆՆԱ ՀԱՆՔ» ՍՊԸ
ք. Երևան, Սիլիկյան թղմ. 10 փ. /33/1

Գործունեությունը՝ Շողակնի տուֆերի երևակումում երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ
Արագածոտնի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պարտականությունները կատարող՝ Ի. Մարտիրոսյան

Առդիր՝ 6 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ 0147-21
թիվ ԲՓ
<16> 08 2021թ.

Արագածոտնի մարզի Շողակնի տուֆերի երևակումում երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Ձեռնարկող՝	«ԱՆՆԱ ՀԱՆՔ» ՍՊԸ
Փաստաթղթի տեսակը՝	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ /Հայտ/, Ծրագիր
Գործունեությունը՝	«Գ» կատեգորիա
Տեղադրման վայրը՝	Արագածոտնի մարզ, Ապարան համայնք

Ներածական մաս: Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի, 6-րդ մասի, 2)-րդ կետի ա. ենթակետի՝ Շողակի տուֆերի երևակումում երկրաբանական ուսումնասիրությունը դասակարգվում է որպես «գ» կատեգորիայի գործունեության տեսակ:

«ԱՆՆԱ ՀԱՆՔ» ՍՊ ընկերության կողմից /այսուհետ՝ Ընկերություն/ նախատեսվում է 2021-2022թ.թ ժամանակահատվածում Արագածոտնի մարզի Շողակնի տուֆերի երևակման տեղամասում իրականացնել երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքներ՝ նպատակ ունենալու որոշել օգտակար հանածոյի շերտախմբի հզորությունը և որակական հատկությունները, ինչպես նաև պիտանելիությունը շինարարության մեջ օգտագործելու համար:

Նկարագրական մաս: Ընկերության կողմից տուֆերի երկրաբանական ուսումնասիրության նպատակով հայցվող տարածքը գտնվում է Ապարան համայնքի Շողակն (Նորաշեն) բնակավայրի վարչական սահմաններում /վերջինից 2.5 կմ դեպի հարավ-արևելք/, զբաղեցնում է 0.9 հա ընդհանուր մակերեսով տարածք: Երևակման տարածքը մոտակա խոշորացված Ապարան համայնքի և Երնջաթափ բնակավայրերի հետ կապված է ասֆալտապատ ու գրունտային ճանապարհներով:

Երկրաձևաբանական տեսակետից Շողակնի երևակման երևակման տարածքը հարում է Ծաղկունյաց լեռնաշղթայի հարավային լանջերի նախալեռնային գոտուն: Այն իրենից ներկայացնում է մեղմաթեք լանջ, տեղադրված է 1899.5-ից մինչև 1913մ բացարձակ բարձրությունների վրա:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից ուսումնասիրվող տարածքը համարվում է լավ ինֆիլտրացվող գոտի, մթնոլորտային տեղումների հիմնական մասը ճեղքավորված հրաբխածին-նստվածքային ապարների հաստվածքի միջոցով տեղափոխվում և բեռնաթափվում են Քասախ գետի կիրճում: Դիտարկվող տարածքում սողանքային մարմիններ չեն արձանագրվել:

Գործունեությունն իրականացվելու է համայնքի ղեկավարի կողմից նախնական համաձայնությամբ տրված հողատարածքում, որի նպատակային նշանակությունը գյուղատնտեսական է, գործառնական նշանակությունը՝ արոտավայր: Հետախուզման տեղամասի մակերևույթը հիմնականում քարքարոտ է, տեղ-տեղ ծածկված փոքր հզորության հողաբուսական ծածկով: Երևակման արածքից մոտ 400մ հեռավորությամբ արևելք գտնվում է Նորաշենի պեմզայի շահագործվող բացահանքը, իսկ 530մ հարավ ուղղությամբ արդյունահանված պեմզայի պահեստավորման վայրն է:

Երկրաբանական ուսումնասիրության համար հայցվող տարածքի կենտրոնի աշխարհագրական կորդինատներն են՝ հյուսիսային լայնության-40°26'48'', արևելյան երկայնության-44°29'21'': Շողակնի տեղամասի ծայրակետային կոորդինատները ARM WGS-84 համակարգով ներկայացվում են.

1. X=8456538.23, Y=4479217.126
2. X=8456521.91, Y=4479297.68
3. X=8456505.75, Y=4479311.34
4. X=8456476.58, Y=4479323.34
5. X=8456480.40, Y=4479337.77
6. X=8456509.75, Y=4479330.01
7. X=8456592.87, Y=4479439.11
8. X=8456659.10, Y=4479408.04
9. X=8456594.61, Y=4479370.12
10. X=8456554.93, Y=4479337.16
11. X=8456546.39, Y=4479289.66
12. X=8456547.28, Y=4479251.30

Ըստ նախնական դիտարկումների (համաձայն հարևանությամբ գոյութուն ունեցող բացահանքի և մերկացումների տվյալների) հանքերևակման երկրաբանական կտրվածքը վերևից-ներքև ներկայացված է՝

- հողաբուսական շերտով /բաց մոխրագույն կավավազներով և ավազակավերով, որի հզորությունը տեղամասում տատանվում է 0.15-ից 0.30մ/,
- հրաբխային Արթիկի տիպի տուֆերով, որոնք ունեն շերտաձև տեսք և գրեթե հորիզոնական տեղադրում, որը տատանվում է 2.5-ից մինչև 6.5մ սահմաններում:
- պեմզաներով և ալյուվիալ-դելյուվիալ առաջացումներով /ավազակավեր, կավավազներ/, որոնք տուֆերի համար հանդիսանում են հիմնատակող ապարներ:

Տուֆերի հետախուզման հիմնական նպատակը՝ օգտակար հանածոյի հզորության, դրա տարածման ճշգրտումն ու տուֆերի որակական հատկանիշների պարզաբանումն է, ինչպես նաև դրանց պիտանելիությունը որպես շինքար օգտագործելը: Տեղամասում պաշարները հաշվարկվելու են B կարգով, քանի որ հետախուզափորվածքների միջև եղած հեռավորությունը չի գերազանցում 135մ-ը: Ծրագրով նախատեսված երկրաբանահանույթային աշխատանքների մեթոդիկան ներառում է՝ 1:1000 մասշտաբի երկրաբանական քարտեզի կազմում /0.9 հա տարածքի վրա/, հորատանցքերի մեխանիկական սյունակային հորատում, հետախուզահորերի անցում, նմուշարկում, փորձնական հանույթ և բնական մերկացումների ուսումնասիրություններ:

Երկրաբանական քարտեզի կազմման նպատակով նախատեսվում է կատարել տոպոգրաֆիական հանույթ, որի աշխատանքները կկատարվեն պայմանագրային հիմունքներով, մասնագիտացված կազմակերպության կողմից:

Տուֆերի որակական հատկանիշները պարզաբանելու նպատակով /որպես հումք՝ երեսապատման իրերի և շինարարական նյութերի արտադրության համար/, նախատեսվում է հորատանցքերից, փորձնական բացահանքից և բնական մերկացումներից կատարել նմուշարկում:

Ընկերության կողմից հայցվող 0.9հա տուֆերի երևակման տարածքում նախատեսվում է հորատել 3 հորատանցք /8.0մ խորությամբ, 24.0մ ընդհանուր ծավալով/ և անցնել 2 հետախուզահոր /յուրաքանչյուրը՝ 5մ խորությամբ, ընդհանուրը 10գծ.մ ծավալով/:

Հորատումը կիրականացվի կարծր համաձուլվածքային թագիկներով՝ 103 մմ նախնական և 93 մմ վերջնական տրամագծով: Հորատհանուկի նվազագույն ելքը յուրաքանչյուր երթում պետք է լինի 80%-ից ոչ պակաս:

Ըստ նախնական տվյալների հորատվող ապարների կարգերը հետևյալն են՝

- ժամանակակից էլյուվիալ-դելյուվիալ առաջացումներ – IV կարգ (0.76մ),
- տուֆեր - VII կարգ (21.4մ),
- կավավազներ, խարամացված տուֆերի բեկորներով - V կարգ (1.84մ):

Հորատանցքերի համար 3 անգամ կկատարվի ինքնազնաց հորատող հաստոցի տեղակայում և ապատեղակայում: Հորատումը կիրականացվի պայմանագրային հիմունքներով, մասնագիտացված խմբի կողմից:

Յուրաքանչյուր հետախուզահորի մակերեսը կկազմի 2,4$м^2$, իսկ աշխատանքների ծավալը՝ 12մ3: Երկու հետախուզահորերի ընդհանուր 24$м^3$ ծավալում մակաբացման ապարները կկազմեն՝ 1.68$м^3$: Նմուշարկման և փաստագրման աշխատաքնների ավարտից հետո կկատարվի փորվածքների հետլցում 24$м^3$ ծավալով:

Մանրամասն երկրաբանական փաստագրման ենթակա են բոլոր լեռնային փորվածքները, հորատահանուկը, փորձնական բացահանքը և բնական մերկացումները:

Երկրաբանականակն փաստագրման աշխատանքները նախատեսվում է կատարել 1: 100 մասշտաբով: Այդ աշխատանքների ծավալները ներառում են.

- փորձնական բացահանքի փաստագրում – 20գծ.մ,
- հորատհանուկի փաստագրում – 24գծ.մ,
- հետախուզահորերի փաստագրում – 10գծ.մ,
- բնական մերկացումների փաստագրում – 125գծ.մ:

Տուֆից բլոկների ելքի տոկոսը որոշելու համար նախատեսվում է փորձնական բացահանքի անցում՝ 150$м^3$ ծավալով թարմ տուֆերից: Փորձնական հանույթը կկատարվի առանց պայթեցման աշխատանքների:

Տուֆերի ֆիզիկամեխանիկական հատկանիշների, քիմիական հետազոտությունների և պետրոգրաֆիական ուսումնասիրությունների համար վերցվող նմուշները կենթարկվեն քիմիական և ֆիզիկամեխանիկական (լրիվ ցիկլով) փորձարկումների, որի համար նախատեսվում է վերցնել 14 նմուշ, այդ թվում՝ 6 հանուկային, 8 ակոսային: Տուֆերի քիմիական կազմի որոշման նպատակով նախատեսվում է վերցնել 2 նմուշ /1-ը հորատհանուկից, 1-ը՝ ակոսներից/:

Հորատումից ստացված ամբողջ հորատահանուկը ենթարկվում է նմուշարկման: Հորատահանուկը կնմուշարկվի 3.8մ երկարությամբ, որի դեպքում հորատման ամբողջ ծավալը կկազմի 6 նմուշ: Հետախուզահորերից, բնական մերկացումներից և փորձնական բացահանքից նախատեսվում է վերցնել 8 մոնոլիտ նմուշներ /չափ՝ 20x20x20սմ/ որից 1-ը բացահանքից, 5-ը մերկացումներից, 2-ը հետախուզահորերից:

Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացում վերցված բոլոր նմուշները կենթարկվեն լաբորատոր հետազոտությունների «Անալիտիկ» ՓԲ ընկերության լաբորատորիայում:

Նախատեսվում է կատարել նաև պետրոգրաֆիական հետազոտություններ և ուսումնասիրություններ /որի համար պետք է պատրաստվի 3 շլիֆ/, որոնք կկատարվեն ՀՀ ԳԱ երկրաբանական ինստիտուտում:

Հետախուզվող տարածքում ինժեներա-երկրաբանական և հիդրոերկրաբանական պայմանների պարզաբանման նպատակով (ջրաբեր հորիզոնների առկայությունը և ջրի որակը, պարզելու համար) նախատեսվում է կատարել համապատասխան դիտարկումներ: Ինժեներաերկրաբանական հետազոտություններով նախատեսվում է պարզել՝ տեղամասի

02543163
ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЭКСПЕРТИЗЫ
COMMISSION OF EXPERTS

տուֆերի կազմը, ճեղքավորվածությունը, դրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները, անիզոտրոպիան, ինչպես նաև տեղանքի գեոդինամիկ պրցեսները:

Անցած լեռնային փորվածքներում հանույթը պետք է ենթարկի ռադիոմետրական չափումների՝ ճառագայթահիգիենիկ հատկությունները պարզելու նպատակով: Աշխատանքները կկատարվեն պայմանագրային հիմունքներով, մասնագիտացված կազմակերպության կողմից:

Երկրաբանական ուսումնասիրության մեթոդիկան չի ենթադրում վտանգավոր նյութերի օգտագործում և աղտոտված արտահոսքերի առաջացում, քանի որ հորատումը կատարվելու է հորատող հաստոցով, կարծր համաձուլվածքային թագիկներով՝ առանց հորատման լուծույթների կիրառման:

Աշխատանքների իրականացման համար պահանջվող տեխնիկական ջուրը /որը նախատեսված է հորատման աշխատանքների, մակերևութային փորվածքների և բացահանքի անցման ժամանակ փոշեառաջացման կանխման նպատակով/ կբերվի Շողակն գյուղից ջրի ցիստեռնով՝ ջրցան-լվացող մեքենայով, իսկ անձնակազմի կարիքների համար խմելու ջուրը կբերվի անհատական տափաշշերով: Աշխատողների կենցաղային կեղտաջրերի հեռացման համար կնախատեսվեն հատուկ տարողություններ:

Աշխատանքների իրականացման համար ճանապարհի շինարարություն չի նախատեսվում, քանի որ օգտագործվելու է Նորաշենի հանքավայրի բացահանք տանող ճանապարհը, ինչպես նաև գյուղի բնակիչների կողմից օգտագործվող ճանապարհը: Ժամանակավոր ազդեցություններ կդրսևորվեն մթնոլորտային օդի, հողային ծածկույթի, կենսաբազմազանության տեսակների, ինչպես նաև լանդշաֆտային ամբողջականության վրա: Աշխատող ավտոտրանսպորտը և հորատման հաստոցները կարող են դառնալ վնասակար գազերի և փոշու արտանետումների ժամանակավոր աղբյուր: Քիչ քանակով փոշեառաջացում կարող է դիտվել նաև փորձնական հանույթի բացահանքի սահմաններում: Նշված ազդեցությունների կանխարգելման և նվազեցման համար Հայտում նախատեսվել են բնապահպանական միջոցառումներ:

Կիրառվող ավտոտրանսպորտը և սարքավորումները պարտադիր պետք է անցնեն տեխնիկական զննում, որպեսզի ապահովեն աշխատանքի սարքին վիճակը, ինչը թույլ կտա հսկել աղմուկի թույլատրելի մակարդակը և նվազեցնել շրջակա տարածքների համար անհանգստության աղբյուր հանդիսացող թրթռումները և աղմուկի ազդեցությունը:

Հետախուզական փորվածքների, հորատահարթակների կառուցման և փորձնական բացահանքի անցման ժամանակ կարճատև ազդեցություն կդրսևորվի հողային ծածկույթի վրա: Հողի վերին շերտի պահպանության նպատակով հորատահարթակների կառուցման ժամանակ /ընդհանուրբ 120քմ մակերեսում բուսաշերտ առկա է տարածքի 62 տոկոսում/ 22.32 խմ ընդհանուր ծավալով հողաբուսական շերտը նախատեսված է հանել և ժամանակավոր պահեստավորել: Կարճաժամկետ կպահեստավորվի նաև հետախուզահորերի անցման ժամանակ 4.8քմ մակերեսով տարածքից հեռացվող՝ 1.68մ^3 հողաբուսական շերտը և փորձնական բացահանքի անցման ժամանակ 100քմ մակերեսում առաջացող 30մ^3 ծավալով մակաբացման ապարները (ալյուվիալ-դելյուվիալ առաջացումներ, հողաբուսական շերտ, փշրված տուֆերի բեկորներ): Հետախուզական աշխատանքների ավարտից հետո հողաբուսական շերտը կօգտագործվի խախտված տարածքների վերականգնման նպատակով՝ փռելով այն 0.3մ հզորությամբ խախտված տարածքների վրա, այնուհետև իրականացնել հարթեցման և փխրեցման աշխատանքներ: Ընդհանուր 224.8մ^2 մակերեսում 54.0մ^3 ծավալով բուսաշերտի վերականգնման/ռեկուլտիվացիայի աշխատանքների համար իրականացման ծախսերը հաշվարկվել և գնահատվել են՝ 134.88հազ ՀՀ դրամ:

Երևակման տարածքում, երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում Ընկերության կողմից իրականացվելու է շրջակա միջավայրի վրա բացասական

ազդեցության կանխարգելմանը կամ աշխատանքային միջավայրի մեղմացմանն ուղղված մշտադիտարկումներ /մթնոլորտային օդ, լեռնատրանսպորտային սարքավորումներ, հողային ծածկույթ, կենսաբազմազանություն/, որոնց համար նախատեսված ծախսերը տարեկան կկազմեն 200.0 հազ.դրամ:

Շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա վնասակար ազդեցությունների կանխարգելման, կամ մեղմացման նպատակով նախատեսված միջոցառումները /ներառյալ՝ երևակման տարածքում աշխատանքային միջավայրի անվտանգության ապահովման և հնարավոր արտակարգ իրավիճակների կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումները/ ամփոփվել են բնապահպանական կառավարման պլանում:

Եզրափակիչ մաս: Նախատեսվող գործունեության նախնական գնահատման հայտի փորձաքննությունն իրականացվել է <<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին>> ՀՀ օրենքի պահանջներով: Փորձաքննական գործընթացին մասնակցել են տեղական ինքնակառավարման մարմինները, Արագածոտնի մարզպետարանը, շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումները, արտակարգ իրավիճակների, առողջապահության նախարարությունները, որոնց կողմից ներկայացված կարծիքները ևս հաշվի են առնվել փորձաքննության գործընթացում:

ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, փորձաքննության փուլում Շողակն համայնքում անցկացված հանրային քննարկման ընթացքում գործունեության իրականացումը մասնակիցների կողմից արժանացել է հավանության: Քննարկման ընթացքում նախնական գնահատման հայտը ներկայացվել է համայնքի բնակիչներին, քննարկվել է ծրագրավորվող աշխատանքներում տեղացի բնակիչների ներգրավման և լրացուցիչ աշխատատեղերի ստեղծման հնարավորությունը:

Ամփոփելով հայտի բնապահպանական և սոցիալական ազդեցությունների վերլուծությունները՝ կարելի է եզրահանգել, որ երկրաբանական ուսումնասիրության ծրագրով նախատեսված աշխատանքները չեն ունենա բացասական ազդեցություններ շրջակա միջավայրի բաղադրիչների /հող, ջուր, օդ, կենսաբազմազանություն/ վրա, քանի որ դրանք փոքրածավալ են, կարճատև և ոչ զգալի ազդեցությամբ:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների ընթացքում անհրաժեշտ է առաջնորդվել ՀՀ կառավարության 22 փետրվարի 2018թ. N 191-Ն որոշման պահանջներով՝ իրականացնելով նախնական գնահատման հայտով ամրագրված շրջակա միջավայրի բաղադրիչների /հողային ծածկույթ, մթնոլորտային օդ, մակերևութային և ստորերկրյա ջրեր, բուսական ծածկույթ և կենդանական աշխարհ/ մշտադիտարկումներ և արդյունքների տարեկան հաշվետվությունը նշված որոշմամբ սահմանված ժամկետներում և ձևաչափով ներկայացնել լիազոր մարմին:

2. Գործունեության իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է ապահովել և պահպանել բնապահպանական կառավարման պլանում և մշտադիտարկման ծրագրում նախատեսված միջոցառումների իրականացումը և դրանց ժամանակացույցերը:

3. Աշխատանքներն իրականացնելիս պահպանել առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 15-Ն հրամանով հաստատված սանիտարական կանոնների և նորմերի պահանջները:

4. Համաձայն ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի՝ «Հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների

կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմնին»:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱՆՆԱ ՀԱՆՔ» ՍՊԸ կողմից ներկայացված Արագածոտնի մարզի Շողակնի տուֆերի երևակումում երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գլխ. մասնագետ՝ Հ. Մկրտչյան

Ընդամենը՝ 6 էջ: